

Avança l'ocupació

Autor: Artur Quintana i Font
Data de publicació: 05-02-2024

El govern d'Aragó continua atacant la presència de la llengua catalana als municipis de la Franja.

La frontera lingüística de la llengua catalana al nostre país va ser establerta amb tot detall per en Joan Coromines en un article seu del 1959 sobre els noms dels municipis aragonesos de llengua catalana, i partint d'aquest estudi es va redactar l'avantprojecte de Llei de Llengües de 2001 —Aladrada n'ha difós el mapa, que també es pot consultar a la Direcció General de Política Lingüística del Govern d'Aragó. Podria semblar que la qüestió era resolta. No ha estat així. Ja el 1997 en iniciar-se l'ensenyament optatiu de l'aragonès ho va ser no només a pobles de llengua aragonesa, ans també a pobles fronterers de llengua catalana, on corresponia ensenyar català i no pas aragonès. Les associacions d'estudi i foment de la llengua catalana al nostre país ho van denunciar i ho segueixen fent: debades. Cap reacció per part de l'administració, ni de la universitat, conselleria, la Direcció general de Política Lingüística, els inspectors, mestres, ajuntaments, partits polítics, etc., per a aturar aquest esguerro.

La presència d'escoles amb oferta de llengua aragonesa en escoles en territoris de llengua catalana continua sense aturador. Actualment hi ha ensenyament optatiu d'aragonès a totes les escoles de la Vall de l'Isàvena i a les localitats més ponentines de la Llitera. I tot porta a creure que aquest ensenyament continuarà estenent-se. Gran part de la ciutadania, ben endoctrinada des de sempre per l'esplendorosa catalanofòbia de tantes administracions i mitjans de comunicació del nostre país i estat, ja troba bé que no els amostren la seua llengua catalana, que l'ensenyament de l'aragonès és bo si serveix per a traure's de damunt el santbenet del català. Tot plegat no s'atura pas a l'ensenyament, sinó que hom mira de convèncer-los que la llengua catalana que parlen no és tal, sinó aragonès.

Mapa lingüístic publicat per Aladrada.

Per acabar d'embolicar la troca el professor de la Universitat de Saragossa, en José Antonio Saura Rami, ha descobert una nova llengua romànica, que inclou tant la llengua aragonesa com la catalana que es parla a la Ribagorça, i que el

professor anomena, com no podia ser altrament, ribagorçà. I la difon amb empena, a través de la revista De Lingva Aragonensi, que dirigeix des del 2005, acomboiat pel bo i millor de la romanística, i amb altres mitjans i accions. L'estímul per a descobrir-la li va venir en observar la dificultat per a establir la frontera entre català i aragonès, resolta en l'avantprojecte del 2001 que més amunt he exposat, gràcies a l'establiment d'una zona de transició de l'aragonès al català —bàsicament a la Vall de l'Èssera i Baixa de l'Isàvena— i una altra de transició del català a l'aragonès —bàsicament a la Vall Alta i Mitjana de l'Isàvena— però que a en Saura a principis de mil·lenni no l'acabava de convèncer, tot i que encara l'any 2000 declarava sense reticències que «Sin embargo —y nada debe tener ello de extraño [i jo (A.Q) em pregunto: perquè ho hauria de tenir?]—, el habla de esta población [Les Paüls d'Isàvena] no puede adscribirse a otra cosa que no sea el catalán occidental». La idea per a crear aqueixa nova llengua romànica en Saura la troba justificada en el Croissant, el territori fronterer entre l'occità i el francès on costa d'establir una frontera nítida entre aqueixes dues llengües —com segons en Saura passa la Ribagorça i altres indrets a l'hora d'establir la frontera entre aragonès i català. A la ciutadania afectada per aquesta nova llengua no sembla afectar-los gens, pels motius abans exposats, que ara els vulguen convèncer que la parlen —tant s'hi val anomenar-la aragonès o ribagorçà, el que convé és que no se'n diga català. No fa gaire en Saura ha convocat amb èxit de públic els catalanòfons de Lasquarri per anunciar-los aquesta bona nova del ribagorçà, de la qual 'L'aragonés en a escuela' n'ha fet bon ressò com podeu veure la imatge i text de sota. Al col·loqui d'enguany a Graus sobre lingüística en Saura i col·laboradors han tractat també del ribagorçà, i na Glòria Francino, del Consell de Redacció de Temps de Franja, que hi havia estat convidada, i que no comparteix l'ideari d'en Saura, no ho va tenir gens fàcil d'exposar el que ella sap sobre el català de Ribagorça.

Re, coses que passen.

Artur Quintana i Font

Podeu llegir l'article original a través del següent enllaç:
<https://tempsdefranja.org/opinio/tribuna/avanca-locupacio/>